

Jakso 6 tiivistelmä

1900-luvun alussa usko jatkuvaan edistykseen heikkeni, kun esimerkiksi ensimmäisessä maailmansodassa tekniikka käytettiin ihmisten surmaamiseen. Myös Titanicin uppoaminen vaikutti edistysuskon hiipumiseen.

Tavallisten kansalaisten merkitys kasvoi monissa maissa poliittisten oikeuksien laajentuessa, kaupungistumisen voimistuessa ja elintason noustessa. Erityisesti uudet kulttuurimuodot ja tiedonvälitys oli suunnattu massoille.

Naisten aseman parantuminen jatkui koko 1900-luvun ajan. Erityisesti molemmat maailmansodat mursivat perinteisiä sukupuolirooleja.

Vuosisadan alkupuolella demokratia heikkeni Euroopassa, kun monet maat ajautuivat diktatuuriin. Uudet aatteet, kuten fasismi ja kommunismi, halveksivat kansanvaltaa ja polkivat yksilön oikeuksia.

Saksasta ja Neuvostoliitosta tuli totalitaristisia valtioita. Niissä yksilö alistettiin palvelemaan valtiota ja fasismin tai kommunismin toteutumista. Totalitarismissa myös taide alistettiin aatteen palvelukseen. Taiteen tehtävänä oli kuvata aatteen palveluksessa olevat ihmiset ihanteellisessa valossa. Sen sijaan esimerkiksi modernia taidetta halveksittiin esimerkiksi Saksassa.

1900-luvulla syntyi moderni taide. Se rikkoi perinteisiä tapoja esittää taidetta. Modernismi korosti taiteilijan luovuutta ja rohkeutta rikkoa taiteen rajoja. Modernin taiteen suuntauksia olivat esimerkiksi avantgarde, kubismi ja surrealisismi ja kuuluisia modernisteja olivat muun muassa Pablo Picasso ja Salvador Dali.

1900-luvulla populaarikulttuuri saavutti suuren suosion. Viihde levisi laajasti kansan keskuuteen elokuvan ja radion välityksellä. Lehtien levikki kasvoi, kun lukutaito yleistyi. Sanomalehtien välityksellä uutiset, juorut ja mainokset levisivät tehokkaasti kansan keskuudessa.

Toisen maailmansodan jälkeen pop- ja rockmusiikista tuli suosittua nuorison keskuudessa. Samalla populaarikulttuuri kaupallistui voimakkaasti.

1900-luvun loppu ja 2000-luku ovat olleet voimakasta tieteen ja teknologian kehityksen aikaa. Tieteen kehitys näkyy myös ihmisten arjessa, kun esimerkiksi lääketiede on kehittynyt ja digitaalinen kulttuuri syntyivät. Samalla tiede ja kulttuuri ovat pirstaloituneet pienemmiksi erikoisalaksi ja niiden kokonaiskuvan hahmottaminen on vaikeutunut. Kehitystä kutsutaan postmodernismiksi.